

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor državnega poslanca Pfeiferja v državnem zboru dne 3. aprila 1889.

(Konec.)

Od kod pa izvira opominjalna pristojbina?

Od nekdanje vojaške eksekucije; to je bila prva eksekucijska stopinja za zaostale davke in javne davščine vsake vrste do najnovejšega časa; davčnih eksekutorjev, kakor so sedaj, tedaj ni bilo.

Ta eksekucija obstala je v tem, da se je dolžniku poslal vojak, za večje dolžne zneske tudi dva ali več vojakov; vojaku dati je moral dolžnik prenočišče in postelj ter plačati mu vsak dan eksekucijsko pristojbino, za kar se je moral vojak prehranjevati.

Ta pristojbina znašala je na dan in na moža v starejšem času 6 kr. prvi in 12 kr. drugi teden; s premeno denarne veljave se je pa premenila; na Kranjskem znašala je 3 in 6 kr. starega denarja in sedaj za vso Cislajtanijo 5 in 10 kr. na dan.

Jednemu in istemu vojaku odkazali so več dolžnikov, včasih celo vas ali tudi več vasij; vsak dan je moral dolžnike opominjati, kar je tudi storil da je vsak dan dobil eksekucijsko pristojbino; pozneje se pa pristojbine neso več plačevale vojaku temveč v davčno blagajnico.

Ta vojaška eksekucija se je ohranila do začetka sedmega desetletja; od tedaj so pa začele čete in vojaška oblastva delati težave. Le kadar se je več občin trdovratno ustavljalo plačevati davke, se je izjemno še dovolila. Poslednjo večjo vojaško eksekucijo poslal je bil Koller v mesto Kolin na Češkem, pa ne zaradi davkov. (Veselosť na desnici.)

Ko neso hoteli več pošiljati vojakov na eksekucijo, se je dostavljal eksekucijski listek onemu, ki je ostal davke na dolgu, sprva po občinskem predstojniku, pozneje po civilnem beriči; vojaške eksekucijske pristojbine so se pa pridržale in nadalje pobirale; sedaj se imenujejo te pristojbine opominjalne pristojbine in dostavlja se imenuje davčni eksekutor.

Eksekutor pride k davčnemu dolžniku le jedenkrat, namreč tedaj, ko mu dostavi opominjalni list, on naredi le jeden pot, fiskus pa zaračuna štirinajst potov, ker zaračuna opominjalno pristojbino za štirinajst dni, prvih sedem dni po 5 kr. in daljnih

sedem dni po 10 kr., to je vkupe 1 gld. 5 kr., če se poprej plača, seveda za manj dni, to je le do plačilnega dne. Vojak, ki je bil na eksekuciji, je pa res moral vsak dan obiskati dolžnika, če dolžnik ni prej plačal, tedaj štirinajstkrat, pristojbino je torej zaslužil in opominjanje bilo je slednji dan vidno.

Pri vojaku bilo je opravičeno, da je vsak dan dobil eksekucijsko pristojbino, ker je tudi imel vsak dan delo; sedaj je pa delo le prvi dan (Prav res! na desnici.), drugih trinajst dni pa ni dela, pa si vender dá fiskus za te dni plačati delo, ki se niti opravilo ni.

Iz tega je jasno, kako neopravičena je sedanja opominjalna pristojbina pri kolekih, taksah, zastankih pristojbin itd., ki se po dneh in tednih vekša v aritmetičnej progresiji in znaša brez ozira na količino davčnega zneska vedno 1 gld. 5 kr. In vender bi se vsaj morale tudi pri teh davkih dovoliti one olajšave, ki veljajo za direktne davke.

Pa še druge neprilичnosti gode se pri izterjanju davkov, govoril bodem o njih pri drugi priložnosti, če bodem toli srečen, da dobim v roke finančnega ministerstva naredbo z dne 4. marca 1878 o prisilnem postopanju pri izterjanju davkov.

Ta eksekucijski predpis finančni erar skrbno skriva, ne dobi se niti v državni tiskarni, niti v knjižnici državnega zbora, da niti v naredbinskem listu ni bil tiskan (Čujte! na desnici.), torej so bila moja prizadevanja, da bi ga kje videl, zastonj. To skrivanje spominja me na zagrnjeno sliko Saisko (veselosť), kdor bi jo predrzno odkril, po njem je.

Morda hoče finančna uprava pred podobnimi hudimi nasledki obvarovati one, ki bi pogledali ta eksekucijski predpis.

To skrivanje bi utegnulo kompromitovati davčne uradnike, katere bi lahko obdolžili samovoljnosti, če dve stranki morata za jednake zneske plačati različne opominjalne pristojbine, ker narod ne loči, če se gre za tekoče ali zaostale, direktne ali indirektne davke.

Da se ne škoduje avtoriteti oblastev, morala bi se dotična naredba o izterjanju davka objaviti v naredbenem listu, naznaniti občinam, da bode se vsakdo lahko seznanil z njo, tako bi se lahko mislilo, da se hoče ribariti v kalni vodi.

Koncem bi finančno upravo opozarjal, da bi se ozirala pri izterjanju davkov na krajne in časovne razmere ter ne terjala davkov v za davkoplačevalca tako neugodnem času — kakor je od februarja do avgusta (Res je! na desnici), ker ima kmet ta čas le stroške za obdelovanje vinogradov, njiv in travnikov, pa nobenih dohodkov. Pametna davčna politika mora davčni vijak tako rabiti, da z nepravočasnimi eksekucijami ne oškoduje davkoplačevalca na premoženju, temveč mora varovati davčno moč naroda, da bode mogel tudi še v bodoče plačevati davke. (Dobro, dobro! na desnici.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. aprila.

Volilnemu odboru nemških veleposestnikov na Češkem tudi ni ugajalo, da jim konservativni posestniki ponujajo le petnajst mandatov, če vsprejmejo kompromis. Po številu volilcev jim gre vselej najmanj dvajset mandatov. Nekateri govorniki so naglašali, da konservativni veleposestniki zaradi tega nečejo dovoliti nemškim liberalnim posestnikom več mandatov, ker se že bojé, da ne bi liberalni elementi bili premočni v prihodnjem deželnem zboru. Mladočehi bodo gotovo pridobili si več novih mandatov, če se Nemci ustopijo v deželni zbor in bi se nemškim veleposestnikom pustilo dvajset mandatov, bi se kaj lahko pripetilo, da bi konservativci prišli v manjšino. To bi pa posebno sedaj jim ne bilo po volji, ko pride na vrsto šolsko vprašanje, pri katerem bodo tudi deželni zbori imeli nekaj govoriti.

Ogerska gospodska zbornica je tudi rešila vojni zakon. Debata se je vršila posebno mirno. V podrobnej debati so se skoro vsi odstavki brez vsacega razgovora vsprejeli. Samo pri § 25. se je bil unel živahnejši razgovor. Baron Josip Becsey je predlagal, da se ta paragraf izroči zopet odseku, da ga tako predela, da bodo ogerski prostovoljci smeli napravljati častniške izpite v madjarščini. Grof Anton Sztarey je pa stavil predlog, da naj se opusti drugo službeno leto, če se Becsey-jev predlog zavrže. Zbornica je po kratki debati zavrgla z veliko večino oba predloga.

Vnanje države.

Avstriji sovražni list „Velika Srbija“ nehalje izhajati. Temu srbskemu listu je baje manjkalo podpore. Dosedaj ga je podpirala liberalna stranka,

LISTEK

Troje srečanj.

(Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Gornik.)

I.

(Dalje.)

Gozd, v katerega sem prišel, bil je jako gost in puščoben, tako da sem se le s trudom preril do kraja, kamor je pala ptica: a ne daleč od mene vila se je vožna cesta, in po tej cesti jezdila sta korakoma moja krasotica in oni mož, kateri me je na predvečer srečal; spoznal sem ga po brkah. Jezdila sta tiho, molče, drug drugega držeč za roko; konja njihova korakala sta jedva leno pregibaje se z boka na bok in lepo iztegnivši dolga vratova. Zavedši se od prvega strahu . . . res, strahu: drugega imena ne morem dati čuvstvu, ki se me je hipoma lotilo . . . zagvoznil sem se v njo z očmi. Kako je bila lepa! Kako čarobno prihajal mi je sredi smaragdne zeleni nasproti njen pravilni obraz! Mehke sence, nežni odbleski polzeli so tiho po njej — po njeni dolgi, sivi obleki, po drobnem, zlahka naklo-

njenem vratu, po bledorozovem lici, po svetlih, črnih laseh, preširno uhajavšim izpod nizke čepice. A kako bi opisal izraz polnega, strastnega, neizrecno strastnega blaženstva, katerega so dihale njene poteze! Glava njena sklonila se je na videz pod njegovim bremenom; zlate vlažne iskricke blestele so v njenih temnih, do polovice z vejicami zakritih očeh. Nikamor neso gledale te srečne oči, in tanke obrvi povesile so se nad njimi. Neopisen, mladosten nasmeh, — nasmeh globoke radosti blodil je po njenih ustnicah; videlo se je, kakor bi jo obilica sreče utrujevala in zlahka upogibala, kakor upogiba razcvetela cvetica včasih svoje stebelce; obe roki sta jej brez moči ležali: jedna — v roki ž njo jezdečega moža, druga — na grivi konjevi. Jel sem motriti njo in tudi njega. — Bil je ljubezniv postaven mož z neruskim obrazom. Gledal jo je smelo in veselo in, kolikor sem mogel opazovati ni brez tajnega ponosa, koketoval je ž njo, zlodej, in bil je s saboj jako zadovoljen, nekoliko ginjen, nekoliko sočuten, da sočuten . . . In res, kateri človek je vreden take udanosti, katera krasna duša je dostojna, da napravlja drugi duši tako srečo . . . Priznati moram, zavidal sem ga! . . . Mej tem prijezdila

sta meni vstric . . . pes moj skočil je najedenkrat na cesto in zalajal . . . Neznanka je vzdrhtela, brzo se ozrla in ugledavši mene silno udarila z bičem po konjevem vratu. Konj je zahrskal, uspel se, skočil najedenkrat z obema sprednjima nogama in zdiral v skoku . . . Mož je takoj zbol svojega vranca in ko sem čez nekaj hipov stopil po cesti na rob gozda, jezdila sta že oba v zlati daljavi čez polje, ljubeznivo in odmerjeno zibajoč se na sedlih . . . in jezdila nista proti naselbini . . .

Gledal sem . . . Skoro izginila sta za holmom poslednjikrat jarko ozarivšim se v solnci na temni črti obzorja. Stal sem in stal, mirno korakajoč vrnil sem se v gozd in zakrivši si z roko oči sedel na poti. — Opazil sem, da se ti, ako srečaš neznanka, njegove črte takoj prikažejo, ako le zakriješ oči; vsakdo prepriča se lahko o resnici moje trditve na ulicah. Čim znanejši so obrazi, tem težje javljajo se, tem nejasnejši je njih utis, pomniš jih, a vidiš ne . . . tudi svojega lastnega obraza si nikakor ne moreš predstavljati . . . Kaka malenkostna sosebna poteza ti je znana, a celega obraza si ne moreš sestaviti. Torej, sedel sem, zatislil oči — in takoj zagledal sem i neznanko, i njenega tovariša, i njuna

sedaj ko sta dva njena člana v regentstvu, pa ta stranka tudi ne želi, da bi njeni listi napadali sosedno državo. Ristić hoče prijateljstvo z vsemi državami, če tudi bode delal na to, da se zboljšajo razmere z Rusijo.

Vodja **bolgarske** opozicije Cankov ostavlja je Beligrad. Nekateri trdijo, da je šel v sredino Srbije obiskat sorodnike svoje, drugi pa, da se preseli v Bukurešt. Ministerska prememba v Bukureštu je bolgarskim emigrantom jako po volji. Sedaj bodo lahko na rumunski zemlji snovali svoje nakane proti sedanji bolgarski vladi.

Rusi pomikajo konjico proti zapadni meji. V Podoliju in Volhiji prišlo je 8 uralskih in 6 kubanskih kazaških polkov, v Uman, v Kijevski guberniji, prišli so poslednje mesece 3 dragonski polki. Več kubanskih kazaških polkov je na potu v Proskurov na avstrijske meje.

Danes se začne v **francoskem** senatu obravnavati proti Boulangerju. V današnji seji prečita se zatožnica. Kako dolgo bode obravnavala trajala, se ne ve, ker ni znano, ali se vrne Boulanger ali ne, ali bode general sam tožen ali še kdo drugi. Stvar se bode najprej izročila odseku 9 članov v pretres.

V **Nemčiji** mnogo ugibljejo, kaj je uzrok, da je odstopil vojni minister Bronsart. Mož je še jako trden in bi bil še lahko opravljal službo. Misli se, da možu marsikatero novotarije neso ugajale in si je mislil, da je najbolje, da posnema vzgled Moltkejev in se umakne. Nov nemški cesar povsod mlajše elemente naprej poriva in se nadeja, da bode vojsko s tem še bolj okrepil in oživil. Ali sodi prav, bode pokazala bodočnost, morda bode še kedaj pogrešal svetov starihkušenih mož, ki so na raznih bojiščih Nemčiji priloževali slavo in veljavo. Seveda ti možje, ki so bili osebni prijatelji pokojnega cesarja Viljema I., se nečejo uklanjati mlademu cesarju in se rajši umikajo v pokoj. Novega vojnega ministra pl. Verdy-ja du Vernoy hvalijo časniki, da je dober strateg in znan kot vojaški pisatelj — V pruskem deželnem zboru je Danec Johannsen predlagal, da se naj razveljavi ukaz, da mora biti pouk v šlezvik-holsteinskih šolah le nemški. Naučni minister je zagovarjal ukaz in trdil, da vlada ne ovira izučanja danščine, kakor se govori v tej pokrajini, temveč izriva le pismeno danščino, v kateri se pišejo listi sovražni Nemčiji. Johannsenov predlog se je potem zavrgel, vsaj drugemu ni bilo pričakovati.

Samojska konferenca snide se takoj po veliki noči v Berlinu. Izid te konference bode težko za Nemčijo posebno ugoden. Iz modre knjige, ki se je predložila parlamentu angleškemu, se da posneti, da bode Anglija podpirala Zjedinjene države Angliji samej ni prav, da se Nemci tako utikajo v kolonialne zadeve in bode vedno gledala, kako bi jim mogla delati kake ovire. O samojskih zadevah se je grof Bismarck dogovarjal, ko je bil v Londonu, pa najbrž ni dosegel posebnih uspehov.

Dopisi.

Z Dunaja 8. aprila. [Izv. dop.] Slovensko pevsko društvo priredilo je dne 3. aprila svoj drugi koncert. Točke, katere so večinoma zavzele dela najboljših skladateljev in bile izvirno slovanske, privabile so mnogo odličnega občinstva.

Dasiravno smo v sporedu pogrešali ime genialnega, vsemu svetu priljubljenega skladatelja Dvořaka, izbrale so se vendar pesni isto tako ukusno, kakor se je splošno dobro pelo. Koncert otvoril se je s slovaškim moškim zborom „Tatranska fijoletka“ (Bendl), katerega so pevci krepko, živo in natančno pronašali. „Rusalky na zvezdách“ (Bendl), češki zbor za ženske glasove, pel se ni

konja i vse ... sosebno rezko in razborno stal je pred manoj smehljajoči se obraz možev. Jel sem ga motriti ... zmešal se je in razplnil v nekaki bagreni megli, za njim pa je vsplul tudi njen obraz in zašel ter se ni hotel več vrniti. — Dvignil sem se. „No, kaj to! — mislil sem — konci videl sem ju, jasno videl oba ... Preostaje le še, da izvem njuni imeni.“ Skrbeti, da izvem imeni! Kaka neumestna, plitva radovednost! A ni se radovednost razvnela v meni, meni se je le popolnoma nemožno zdelo, ne zvedeti konečno, kdo sta vsaj onadva, radi tega, ker me je slučaj tako čudno in tako trdovratno zvodil ž njima. Sicer pa ni bilo prejšnjega nestrpne nedoumja v meni: zamenilo se je z nekim otožnim, žalostnim čustvom, katerega sem se nekoliko sramoval ... Zavidal sem ...

Hitel nisem nazaj k naselbini. Prižnavam, da mi je postalo težko poizvedati tujo tajnost. Vender pojav ljubimcev po dnevi, o solnčnem svitu, dasi nepričakovan in ponavljam, čuden — ni me pomiril, temveč le nekako ohladil. Nahajal nisem v vsem dogodku ničesar nadnaravnega, čudnega ... ničesar podobnega nemogočnim sanjam ...

(Dalje prih.)

tako, kakor smo od toliko dam pričakovali; do „forte“ se zbor ni v celi pesni povzdignil; v glasovih pogrešali smo one celote in masivnosti, katera se zahteva od mnogobrojnega zbora. Posebno dopadala je slovaška narodna pesem „Nitra“ z bariton solo za moški zbor; slovansko-narodni ritem, žalostni zvoki zlagajo se dobro z besedami, v katerih Slovak toži po onih časih, ko je Nitra pojila slovanska tla: „Nitra, mila Nitra“, „Ty slovenska mati!“ „Čo pozrem na Teba“ — Musim zaplakati“. Gospoda solista Srpka, ki je s svojim polnim, močnim glasom in dobrim predavanjem občno pozornost vzbudil, spremljal je zbor prav uspešno. „Idista“, poljski zbor (Nowakowski), spisan v pravem poljskem duhu, pel se je precej dobro, a nekoliko nerazumljivo. Mnogo pohvale so želi g. Moshammer in baronesa Odkolek, ki sta Oberthür-jev „Notturmo“ za dve harfi prav milo in pravilno svirala in gosp. Zert, član dvorne opere, znan vrtuoz na violinu, ki je Lipinskega „Concerte militaire“ z velik o ročnostjo in bravuro umetniško predaval. Koncert završil se je s hrvaškim zborom „Fantazija iz pučkih hrvatskih melodija (Zajc) za moški zbor. Našim skladateljem je pač znano, kako težavno je narodne pesni tako mej seboj zvezati da je zveza utemeljena, harmonizacijo tako urediti, da dobi pesen umetniško lice, kajti le tedaj dobi narodna pesen tudi umetniško veljavo. G. Zajc je obe nalogi umetniško spolnil. Zbor pel je pesen pohvalno.

Največ zanimanja, da rečem naudušenja vzbudila je pesen Nedvedova: „Nazaj v planinski raj!“ Slovenci smemo biti ponosni na skladbo, gospodu pevovodji Buchti pa hvaležni, da je biser slovenskih mešanih zborov stavil v spored in slovanski Dunajski inteligenci milobo, svežost in duhovitost slovenske pesni pokazal. Skladatelj pogodil je prav mojstersko umetniški izraz srčnih želja po sreči planinski. V Skladbi, v kateri Nedved izraža čute človeka, kojega je brezobzirna usoda odtrgala od proste narave, planinskega raja in mu sili srce „nazaj v planinski raj“, skazal se je skladatelj mojstra.

Prvi odstavek pesni (B-dur) obseza tri kitice Gregorčičeve pesni in se odlikuje z živo melodijo s samostojnim postopanjem glasov, uprav gibčno harmonizacijo; izraz srčnih želja povekša se z refrénom in daljnim odmevom. Drugi odstavek pesni (F-dur) je milo petje v pravem pomenu besede. Mito prošnja „Nikar od tod, nikar!“ izražajo ženski glasovi — saj ženska prošnja mnogo na moško srce upliva! In zopet ponavljajoči se živahni tempo — hrepenenje po oni sreči, katero je planine sin užival v zlatih dnevih mladosti. Tako sta se združila mojstra pesništva in glasbe ... Da je zbor pesen z gorkim izrazom, udanim prepričanjem pel, osvedoči naudušenje občinstva, s katerim je pozdravilo izvrstnega pevovodjo g. Buchto.

Iz Kamnika dne 10. aprila. (Dramatična predstava v čitalnici.) Že dolgo nismo s toliko radovednostjo prišli v čitalnico kakor zadnjo nedeljo. „Materin blagoslov, igra s petjem v petih dejanjih“ stalo je na vabilu. Bodo li Kamniški diletantje kos svojim velikim in težavnim ulogam? bodo li zmogli ovire, katere stavi vsaki večji igri tesnoba na odru in za kulisami? tako smo se morali vpraševati nehote in prav resno smo dvomili na dobrem uspehu. Toda komaj se je dvignilo zagrinjalo, spoznali smo, da je bila neopravičena naša bojazen in koj po prvih prizorih vedeli smo, da bode igra uspela, kajti videlo se je, da so se vsi igralci z veseljem in razumom lotili svojih ulog in mnogobrojno zanimajoče se občinstvo naudušilo jih je še bolj k živahnemu igranju. In res, od dejanja do dejanja rastlo je zanimanje občinstva, rastlo naudušenje igralcev, dokler ni oboje do vrhunca prikipelo v petem dejanji, v velikem prizoru, ko Pierrot privede njenim roditeljem nazaj nesrečno Marijo in ona nikogar ne spozna v svoji blaznosti, dokler je iz nje ne vzdrami materin glas. Takrat ni ostalo suho niti jedno oko in tiho ihtenje začulo se je po dvorani, a kdo bi se čudil temu, saj se je igralo s tolikim čutom, da so se igralcem samim lesketale solze v očeh. Za ta veliki uspeh se moramo pač najbolj zahvaliti gospej Arriglerjevi, katera je čez dolgo časa vendar jedenkrat zopet nastopila na našem odru ter težavno ulogo „Marije“ predstavljala s tako nežno ljubeznjivostjo v veselih, a zopet s tako tragično silo v žalostnih prizorih, da je očarala poslušalce in soigralce. Ravno toliko hvala pa gre gospici Šlakarjevi. Ona ni igrala, ona je bila Chonchon, ona vesela, zgovorna, zvito najivna, dobro

kosilce ljubeča Chonchon. Pri vsakem njenem nastopu zavladalo je veselje mej občinstvom, katero so posebno naudušili njeni kupleti, katere je pela izredno lahko in sigurno. Tudi za ostali dve ženski ulogi bi si ne bili mogli želeli boljših močij. — Pri gosdici J. Medvedovi vajeni smo že tega, da vselej dobro izvrši svojo nalogo. Tudi zadnjič se nismo motili, predstavljala je mater Marijino s tako resničnim in globokim čutom, da je v vseh srcih vzbudila sočutje z nesrečno, samo svoji hčeri živečo materjo. Tudi gospica Dralkova je izvrstno pogodila oholo grofico Sivry. Igrala jo je s pravim bladnim aristokratskim ponosom, impozantna postava in elegantna obleka pomagali ste jej do res velikega uspeha. Arturja, ljubimca Marijinega predstavljal je gospod J. Stadler. Z veseljem smo na njegovem igranju zapazili jako velik napredek. Igral je prav ognjeno, ter v glavnih momentih zadel glasove, ki so prihajali iz srca in segali v srce. Gosp. Filic (komandér) je v nedeljo prvič nastopil na odru. Tudi on je prav dobro rešil svojo nalogo, vender bi bil ž njo napravil še večji utis, ako bi jo prijel še bolj s komične strani. Prav zelo nas je iznenadil zopet g. Pirnat kot Pierrot. Večkrat smo ga že z veseljem gledali v veselih ulogah, sedaj pa nam je pokazal, da ima mnogo sposobnosti tudi za žalostne in ganljive. Gosp. Fajdiga je kot Loustallot, oče Marijin, prav dobro razumel svojo ulogo. V prvem dejanji bil je pravi okorni a pošteni savojski kmet, a jako visoko povspel se je v četrtem dejanji v prizoru, kjer pahne od sebe in kjer prekolne je svojo nedolžno hčer. Jedin, o katerem nismo mogli biti nič kaj zadovoljni, bil župnik g. Slabajne, ki je v petem dejanji na komično stran obrnil nekatere najresnejše stvari ter s tem precej pokvaril celotni utis najlepšega prizora.

Ne dostaje nam prostora, da bi omenjal še vseh igralcev manjših ulog, vsak izmed njih je pripomogel k celotnemu uspehu, posebno mnogo s svojim petjem krasne Savojske v svojih lepih, morebiti še nekoliko prelepih savojskih oblekah.

Po vsem tem moramo res čestitati našemu režišerju, da se ni bal spraviti na oder tako igro. Njen uspeh naj mu daje pogum k novemu delu in naj mu kaže pot, po katerem mu je hoditi, ako hoče, da napreduje v našem mestu dramatična umetnost in zanimanje zanje. Za sedaj pa pred vsem izrekamo občo željo in nado občinstva, da bomo kmalu zopet imeli priliko videti to igro na našem odru. —č.

Domače stvari.

— (Paralelke na gimnaziji v Mariboru) pričele se bodo že budoče leto. Dne 9. t. m. prišel je dr. Tauber pl. Taubenberg, namestniški svetnik in šolski poročevalec v deželni šolski svetu štajerskem, v Maribor in najel potrebne prostore za paralelke.

— (Slovensko pisateljsko podporno društvo v Ljubljani) ima jutri dne 13. t. m. ob 8 uri zvečer v čitalnični restavraciji svoj sklepni večer, ki je ob enem občni zbor, h kateremu se p. n. gg. članovi uljudno vabijo. Dnevni red: Nagovor predsednikov, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, odborova volitev.

— (Muzejsko društvo) priredi v soboto, 13. t. m., ob 6. uri zvečer v bralni dvorani „Rudolfinuma shod, h kateremu se uljudno vabijo društveniki in drugi prijatelji domovinoznanstva. Vspored: 1. Žalnica za pokojnim načelnikom g. K. Dežmanom. 2. Predavanja g. prof. W. Vossa: „O ne navadni konjski nogi“. 3. Predavanje g. profesorja S. Rutarja: „O predzgodovinskih in rimskih spominkih Dalmacije“.

— (Čitalnica Ljubljanska.) Ker se je bilo v zadnjem času v društvenih prostorih nako-pičilo več družih pevskih zabav in ker zategadel pevski zbor izročene mu naloge sproti ne more vzmagovati, mora za nedeljo, 14. dan t. m., name-ravani drugi društveni postni koncert odpasti.

Odbor.

— (Okrajni šolski svet Ptujski) imenoval je na mesto odstopivšega dr. Michelitscha za krajnega šolskega ogleda v Ptujski okolici gosp. Frana Železingerja, profesorja na deželni gimnaziji na Ptuiju.

— (Odbor za zgradbo Levstikovega spomenika) nabral je dosedaj 658 gld. 30 kr. Prvi obširni izkaz začeli smo tiskati v današnji številki.

— (V Lehnju) na Pohorja severni strani zmagali so narodnjaki pri občinskih volitvah v prvem razredu, kjer so doslej vedne nemškutarji imeli večino.

— (Prvi glavni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani.“) „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ imela bode dne 22. in 23. aprila t. l. v Ljubljani svoje prvo glavno zborovanje s sledečim dnevnim redom: A. V ponedeljek dne 22. t. m. ob šestih zvečer v Čitalničnih dvoranah zborovanje delegatov. 1. Poročilo o delovanju osnovalnega odbora in „o denarstvenih zadevah zaveze“. 2. Volitev upravnega odbora „zaveze“ (§ 21 prav.) in 4 rediteljev za glavni zbor. 3. Določitev, oziroma razširitev vspeveda za glavni zbor. (§ 21. prav.) Opomba: Ako se je morda izrazila v katerem društvu želja, naj bi se pri glavnem zboru razpravljalo o katerem posebnem, času primernem vprašanju, tako lahko dotični č. gosp. delegati to posebno naglašajo in predlagajo, če imajo le za svoj predmet tudi zanesljivega referenta. 4. Posvetovanje o „zaveznih“ pravilih in določitev društvenega glasila (§ 21. pravil). 5. Določitev letnih donoskov od članov „zaveze“ (§ 7. alineja 1). 6. Prosti razgovori. B. V torek dne 23. aprila ob 10. uri dopoldne: Glavni zbor. 1. Pozdravi. 2. Predavanje „o reformi računstva“. Gosp. prof. L. Lavtar iz Maribora. 3. „O našem strokovnem listu“. Gov. gosp. Krist. Bogatec. (Dalje po sklepu delegatov. Gl. točko 3 pod A.) C. Popoldne banket, zvečer zabava. Natančneje o tem naznani se pozneje. Učitelji slovenski! Dolgo zaželeni čas je prišel, ki nam nudi redko do sedaj še ne zaslišano priložnost, da se tovariši iz štirih pokrajin, katere veže sorodnost in mili nam jezik slovenski v narodno skupnost, snidejo v resno posvetovanje o svojem poklici, o svojih stanovskih težnjah! Izkoristimo si to priložnost ter svetu pokažimo, da slovenski učitelj „gre na dan“. Snidimo se v mnogobrojnem številu, tovariši-bratje! od zelenih planin lepe Štajerske, od sivih gor starega Gorotana in od sinjih valov jadranskega morja, da si podamo z brati Kranjci k vzajemnemu delovanju in v znamenje solidarnosti naše v beli Ljubljani bratovske roke. Združeni hočemo povzdigniti tam svoj glas v prospeh našega šolstva in za svoj stanovski interes! Torej, kdor more, naj pride, da svetu pokažemo, kako težko smo pričakovali naše „zaveze“. Na veselo svidenje v beli Ljubljani!

Osnovni odbor.

— (Odbor slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani) posvetoval se je v seji dne 11. aprila t. l. o prvem glavnem zborovanju „Zaveze“ slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani. Ker je osnovni odbor „Zaveze“ naznanil delegatom zborovanju, da naj se oglase pri slovenskem učiteljskem društvu v Ljubljani do 20. aprila, prosi podpisani odbor tem potom, da naj blagovolijo udeleženci to storiti najkasneje do 17. aprila t. l.

Odbor slov. učiteljskega društva v Ljubljani.

— (Ravnopravnost na Koroškem.) „Mir“ javlja v poslednji številki, da sta nedavno bili razpisani službi okrajnih zdravnikov v Grabstani in v Štebnu na Zili, torej obe na slovenskih tleh, vendar se od prosilcev ne zahteva znanje slovensčine. Razpisanih je tudi šest učiteljskih služeb v slovenskih krajih, pa samo za Št. Jakob se zahteva slovensčina, za Rožek, Loče, Podkloster, Vrte in Čače pa ne.

— (Zanimiva ponudba.) Neka Dunajska družba ponudila se je mestnemu zastopu v Gradci, da namesto sedanjega verižnega mostu napravi nov, štirideset metrov širok most in to brezplačno, ako se jej dovoli, da sme po obeh straneh postaviti prodajalnice, kakor so na slavnem „Ponte Rialto“ v Benetkah.

— (Vreme) je uprav aprilovo, nestalno. Vsak dan nekoliko dežja, potem plobe z nekoliko zrnj toče, vmes pa lepo pomladansko solnce, navadno pa le za malo časa.

— (Kazinsko društvo) v Slovenski Bistrici je prostovoljno ponehalo.

— (A. Janežičeva „Slovenska slovnica.“) Za srednje šole priredil in predelal dr. Jak. Sket, c. kr. profesor. Šesta predelana izdaja. V Celovcu, 1889. Tiskala in založila tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu, 274 str. Cena 1 gld. 30 kr. Gospod pisatelj in založništvo sta dobro pogodila, da sta izdala to knjigo, kajti peta izdaja

Janežičeva slovnica je že davno pošla in povpraševanje po njej bilo je vedno živahnejše. Temu povpraševanju odpomogel je g. dr. J. Sket in podal nam slovnico, ki bode g. pisatelju v slavo, učeči se mladini na naših srednjih šolah pa izvrstno učilo. Janežičeva prvotna slovnica je toli različna v primeri s šesto izdajo, da jej niti senca ni. Vse je prenovljeno, razširjeno, vse poslopje predelano in na vse strani okrašeno. Celi oddelki so novi, tako obširni odstavek o tujih besedah v slovenščini in pouk o stihotvorstvu. Oblikoslovje je tudi temeljito predelano, vsa slovnica pa preprežena z jako srečno izbranimi zgledi, vzetimi iz narodnih pregovorov in najboljših slovenskih pisateljev. Ta slovnica ima služiti kot poučna knjiga v prvih šestih razredih srednjih šol. „Njeno gradivo — tako piše gospod pisatelj v predgovoru — se naj z malimi izjemami tako za vsak razred razdeli, kakor to „navodi za pouk na avstrijskih gimnazijah 1884“ za ne mščno zahtevajo. Metoda, ki se ondu razpravlja, velja v obče tudi za jezik slovenski. Le tedaj, ako se učene natanko nauči vseh posebnosti svojega jezika ter spoznava svojstva njegova, bode se naučeval za materinščino in jo zmatral kot najdražji zaklad svojega naroda. Na ti podlagi bode tudi mogel v najvišjih razredih zasledovati zgodovino svojega jezika in razvitek našega slovstva ter se konečno ugloboiti v zaklade častite staroslovenščine in njenih spomenikov.“ Janežičeva slovnica šesto predelano izdajo priporočamo rojakom svojim najtopleje, „v njej častijo Janežičev spomin“, a tudi dr. Sketovo izredno delavnost.

— (Slovanstvo ve svých zpěvech.) Naši čitatelji spominjajo se še gotovo, ko smo poročali lani, da prepotuje slovenske dežele mladi Čeh, Ludvik Kuba, ter da nabira pri nas napevov slovenskih narodnih pesni. Ludvik Kuba je res prehodil vse naše kraje in je bil zelo zadovoljen s konečnim uspehom, kajti nabral je mej našim narodom lepo število narodnih napevov. Kaj namerja g. Kuba s slovanskimi narodnimi napevi, to je obče znano in to nam pravi jasno naslov, ki ga je dal svoji zbirki. Gospod Kuba nabira napeve slovanskih pesni po vsem slovanskem svetu. On je že bil v Rusiji, prehodil je Poljsko, seveda znana mu je vsa češka domovina, lani je bil pri nas in nekaj časa tudi na Hrvaškem, letos pojde spet v hrvaške in srbske kraje in naposled v Bolgarsko. Zbral bode narodne napeve, ki še niso bili priobčeni ter torej neso znani širšemu slovanskemu svetu, najboljši dozdaj tiskane napeve bode tudi uzel v svojo zbirko. Tako bode sestavil bogato zbirko slovanskih narodnih pesni, predložil nam bode s slovansko narodno pesnijo, kako nežno izraža v pesni svoja čustva Slovan. Kako nam živo bje srce v ljubezni do domovine. Gospod Kuba predložil nam bode torej v svoji obširni zbirki pevajoče Slovanstvo. Ta ideja je lepa in nas veseli, dajo g. Kuba, kakor mu priznajejo vsi strogi glasbeni kritiki — mej nami gospa Lucila Podgornikova — tudi lepo izvršuje ter vztraja v svojem težavnem podjetju. Slovenske pesni se že dotiskujejo in Slovenci se na nje že lahko naročujejo in zato naj jim podamo ob kratkem vabilo na naročbo. Del V. „Slovanstva ve svých zpěvech“ bode obsegal pesni jugoslovanske, in sicer najprvo pesni slovenske. Snopič 1. do 8. bode obsegal pesni slovenske; predplača na celo zbirko slovenske (256 strani) iznaša 3 gld. 20 kr. Predplačuje se tudi lahko na posamične snopiče, in vsak snopič stoji s poštnino vred 40 kr. Snopič 9. do 19. bode obsegal pesni srbske in hrvaške, snopič 20. do 24. pesni bolgarske. Vsak se lahko naroči na snopič, katerega želi imeti, torej si lahko izbira po volji. V obče bode vsak naročnik dobil le toliko zvezkov, na kolikor se je naročil, to je, za kolikor je poslal naročnine. Naročnina pa se pošilja gosp. Ludviku Kubi, v Poděbradech, na Češkem. — Brž ko pride na svetlo zbirka slovenskih pesni, bomo to naznanili.

— (Pevski zbor „Šaleške Čitalnice“ v Šoštanji) napravi vsled svojega zadnjega sklepa začetkom meseca maja velik izlet v prijazni narodni trg Žalec, kjer se bode vršil koncert z jako mičnim vspevom. Rodoljube in narodna društva usojamo si že danes na ta izlet opozarjati, ker obeta vse-skozi biti sijajen. Društva, ki se bodo te narodne veselice udeležila, naj blagovolijo to „Šaleški Čitalnici v Šoštanji“ naznaniti, da se vse potrebno ukrene. Vse drugo se bode pravočasno objavilo.

Odbor.

— (Iz Spitaliča) dne 11. aprila: Dne 10. aprila t. l. ob 1/23. uri popoldan se je preko Spitaliča v Konjiškem okraju usipala mej bliskom in gromom precej debela in gosta toča, katera pa, hvala Bogu, ni imela še v tem času komu škodovati.

— (Bekštajska posojilnica) ima zdaj 235 deležnikov, ki imajo uplačanih 3450 gold. Hranilnih ulog je 31.983 gold., na posojilih pa 34.026 gold.

— (Družba Strohschneider) pričela bode jutri zopet svoje predstave v Lattermannovem drevoredu. Ker je družba že iz preteklega leta na dobrem glasu, naj omenimo le, da se je pomnožila še z novimi močmi. Več je razvidno v oglasu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Varšava 11. aprila. (Pol. Corr.) Na zahodni meji stoječim kazaškim polkom se je poslednji čas moštvo znatno pomnožilo, tako da vsaka sotnija šteje 100 mož in 100 konj, dočim jih je poprej imela malo nad 70. V Vilni pri Czenstohavu bodo v kratkem večje vaje mejnih čet in sta iz Kališa dospela tjakaj dva generala, da bodeta vaje vodila.

Peterburg 11. aprila. Perzijski šah pride v Peterburg še le 2. dan junija, ne pa 22. maja, kakor je bilo prej določeno, ker bode pred svojim potovanjem pohodil svoje ob ruski meji ležeče pokrajine. — V drugi polovici maja pride v Peterburg japonski princ Takešito Arisungava, da ruske carici izroči red japonske krone v briljantih.

Peterburg 11. aprila. Prometni minister Paucker danes umrl.

Rim 11. aprila. Zagotavlja se, da pojedeta kralj Umberto in ministerski predsednik Crispi v drugi polovici maja v Berlin. — Nadvojvoda Albrecht došel je v Verono. — Belgijska kraljica odpeljala se je iz Milana v Benetke.

Bukurešt 11. aprila. Novo ministerstvo je sestavljeno tako: Catargi predsedstvo in notranje zadeve; Vernescu finance; Gherassi pravosodstvo; Panescu domene; Lahovary vnanje zadeve; general Mann vojsko; Boerescu pouk; minister za javna dela še ni določen. Imenovanje Lahovaryja vnanjim ministrom zmatra se v diplomatskih krogih ugodnim.

Washington 11. aprila. Nemčija, Anglija in Združene države so se sporazumele, da bodo vsaka teh držav imela po jedno vojno ladjo na Samoi, dokler Berolinska konferenca ne bode v tej zadevi odločila.

Pariz 12. aprila. Govorec o narodno-republičanskem društvu, konstatoval je Ferry, da je volitev dne 27. januarja bila uzrok, da se je probudila vlada in zopet sestavila republičanska stranka. Da se boulangizem premaga, treba močne vlade in modre, disciplinovane zbornične večine.

Novi York 12. aprila. Zaradi natisa članka, v katerem se je Schuyler obrekoval, zaprli so sina predsednika Harrisona, proti kavciji pa zopet izpustili.

Razne vesti.

* (S 182 000 gld. pobegnil.) Agent Avgust Novak pomeveril je nedavno Albertu Löwu, imejtelju menjalnice na Dunaji, 32 000 gld., ter pobegnil v Ameriko. Sedaj pak so prišli na sled še večjemu sleparstvu, katero je pogotnilo vse premoženje zločinceve soproge Ivane Novakove. Preljubenzjivi soprog je namreč prejel na podstavi pooblastila, po notarji legalizovanega pri avstro-ogerski banki shranjeno vsoto 150.000 gld. Da je zlodejec dobil od notarja sleparsko pismo, pomagala mu je neka ženska, katera je igrala ulogo njegove soproge. Ko je ta dni nesrečna gospa prišla po obresti, povedali so ji, da je banka že pred jednim mesecem izročila vse njene vrednostne papirje s kuponi vred njenemu soprogu. Kdo bode povrnil velikansko škodo, še ni dognano. Banka bode vse kako zahtevala, da pošljejo iz Amerike ubežnega moža na Dunaj.

* (Poneverjenje) Pred porotnim sodiščem v Brnu bil je 9. t. m. po šestdnevni obravnavi bivši likvidator pri hranilnici v Lundenburgu Albert Kovarzik zaradi sleparstva in poneverjenja obsojen na štiri leta in tri mesece teške ječe. Vrhu tega ima obsojenec povrnuti hranilnici 20.366 gld. Ker pa Kovarzik nema nikakega premoženja, ne bode hranilnica nikdar dobila napominane vsote.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanju slasti, napenjanju, tiščanju v želodcu in nerednem iztrebljenju, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (55-4)

LJUBLJANSKI ZVON

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Izkaz o doneskih*)

došlih „Odboru za zgradbo Fran Levstikovega spomenika“ v Velikih Laščah.

Odborniki mej soboj zložili	215 gld. 20 kr.
Gg. odborniki „Matice Slovenske“ zložili	24 „ — „
Gosp. Makso Lilek, c. kr. davkarski pristav, nabral v Kočevju	13 „ — „
Gospa Marija Gaudia v Ponikvah	2 „ — „
Gosp. Ferdo Siffer v Vel. Laščah	1 „ — „
„ J. Bsutti v Vel. Laščah	2 „ — „
„ Nace Virant v Vel. Laščah	1 „ — „
„ Fran Gruden nabral na Brankovem	2 „ — „
„ Ivan Justin v Vel. Laščah	1 „ — „
„ M. Kocuvan v Vel. Laščah	— 40 „
Neimenovan v Gor. Retjah	— 20 „
Neimenovan v Gor. Retjah	— 20 „
Gosp. Josip Mlakar, posestnik v Pudobu	— 50 „
„ Fr. Keruek, c. kr. sodn. pristav v Konjicah	2 „ — „
„ dr. Fel. Suk, kr. vseuč. profesor v Zagrebu	1 „ — „
„ Fran Kalister, veleposestnik v Trstu	25 „ — „
„ Al. Podboj, c. kr. davkarski pristav v Kamniku, nabral	20 „ — „
„ Jos. Hočevar, c. kr. deželne vlade svetnik v Ljubljani	10 „ — „
„ dr. Ivan Sust, inf. proš. v Trstu	10 „ — „

Po 5 gld. so darovali gg.: J. Robljek, lekarnar v Radovljici; Adolf Muhr, graščak na Bledu; Kaz. Bratkovič, notar v Trebnjem; J. Rozman, mestni župnik; Glavni zastop. banke „Slavije“; Fran Kolman, trgovec v Ljubljani; Vekoslav Grebene, trgovec, nabral v Trstu; Matija Prjatelj, župnik v Strugah; Jakob Hren in Karol Klun, državna poslanca; dr. Karol Gestrin, c. kr. deželne sodnije svetnik; dr. Karol Slanc, odvetnik v Novem Mestu; Ivan Plantan, notar v Radovljici; Fran Gregorič, veleposestnik na Krškem; Anton Svetina, notar na Vranskem; Janko Kersnik, notar in graščak na Brdu; dr. P. Turner, dr. Fr. Simonič na Dunaji; dr. med. Benjamin Ipavc v Gradci; dr. Val. Štempihar, odvetnik v Kranji; Anton Zakrajšek, posestnik v Ložu; Ivan Gruden, c. kr. davkar; Fran Kotnik, veleposestnik na Vrhniki; Anton Belec, posestnik v St. Vidu nad Ljubljano; Ivan Podboj, župnik v Planini; Neimenovan v Vel. Laščah; skupaj 130 „ — „

Gosp. Ivan Marija Vatovec, posestnik pri Sv. Ivanu pri Trstu 4 „ — „
 „ Jos. Kožuh, c. kr. profesor v Kopru, nabral 3 „ 50 „
 „ Jos. Sitter, c. kr. sodn. avskultant v Črnomlju, nabral 3 „ 20 „

Po 3 gld. so darovali gg.: Ivan Pogorelec, c. kr. brzojavni uadnik v Trstu; Ivan Jenko, c. kr. prof. v Gorici; Fran vitez Mkošič, c. kr. vseuč. profesor na Dunaji; dr. Fran Celestin, kr. profesor v Zagrebu; Tomaž Kajdiž, dekan v Moravčah; Leopold Omrsij, c. kr. kancelist; gospa Ur. Praznik v Vel. Laščah; skupaj 21 „ — „

Po 2 gld. 50 kr. sta darovala gg.: Anton Trante in Peter Bohinjec, kaplana v Dobropoljah; skupaj 5 „ — „

Po 2 gld. so darovali gg.: Fran Legat, posestnik v Lescah; Ignacij Vrančič, župnik v Zagrebu; Jos. Ožura, župan v Osilnici; Rajmund Čuček, c. kr. profesor v Kopru; Bogdan Trnovec, c. kr. nadsodnije svetnik v Trstu; Vekoslav Grebene, J. Mankoč, trgovec v Trstu; Ant. Bonné, krojaški mojster v Trstu; Mat. Petrič, učitelj v Strugah; Val. Kumar in Bened. Poniž, učitelja v Gorici; dr. D. Vitezić in Ernest knez Windischgrätz, državna poslanca; dr. J. Srnce, odvetnik, Makso Veršec, tajnik posojilnice in J. Vlasic, c. kr. dvorni svetnik, v Celju; Jos. Martinak, c. kr. dež. sodnije svetnik, dr. Fr. Gross, c. kr. dež. sodnije pristav, dr. J. Kapler, c. kr. okr. zdravnik in M. Pakič, trgovec, v Ljubljani; Adolf Pfefferer, c. kr. okr. sodnik v Mokronogu; Fran Strašek, notar in Jakob Požar, kancelist v Ložu; Anton Navratil v Metliki; Luka Svetec, notar v Litiji; dr. Jurij Pučko, notar na Krškem; Martin Kocbek, notar v Marnbergu; P. S. Turk, c. kr. poštar v Dragi; Ivan Volk, kaplan v Čemšeniku; J. Mesar, župnik v Boh. Bistrici; Lj. Zalokar, zdravnik, Jos. Hartman, trgovec, J. Kilar, c. kr. davkarski preglednik, Ivan Tomšič, uradnik, Neimenovan v Vel. Laščah; Jakob Gruden, župnik na Turjaku; Miha Lavtižar, župnik na Robu; Stefan Podboj, posestnik na Adamovem; Fran Levstik, posestnik na Malih Laščah; gospica Ottilija Lenček na Blancici; skupaj 22 „ — „

Skupaj 577 gld. 20 kr. (Konec prih.)

*) V začetku je odbor nameraval ne imenovati darovateljev, ampak občinstvu podati samo nadroben sklepni račun. Da je sedaj učinil drugače, dale so povod zahteve nekaterih gg. darovateljev, da se jim imena objavijo.

Javna zahvala.

Kmetijska podružnica na Vrhniki poslala je podpisano vodstvu 8 gld. z namenom, da na se ta denar porabi v pokončevanje kmetijstvu škodljivega mrčesa. Zato jako umestno darilo izreka podpisani tej, za napredek kmetijstva jako delavneji podružnici najtoplejšo zahvalo z zagotovilo, da se boede namenu vestno ustreglo.

Vodstvo ljudske šole v Borovnici,
dne 11. aprila 1889.

Fr. Papler, šol. vodja.

Tuji:

11. aprila.

Pri **Malič**: Glück, Stoger, Steasny, Brauchbar, Angel, Roth Russ z Dunaja. — Beseljak iz Sýna. — Schwarz iz Gradea. — Selak iz Reke. — Bellmond iz Istrije.
 Pri **Slonu**: Knipitsch iz Gorice. — Wagner, Holz, Grader, Sans, Rukavina z Dunaja. — Bauman iz Trsta. — Križner iz Zagreba. — Kowarschig iz Gradea. — Lazarini iz Gradea. — Philip iz Sternberga.

Umrli so v Ljubljani:

10. aprila: Jožef Bratina, delavec, 58 let, za rakom na žnabljih. — Urša Žitnik, 83 let, za oslabljenjem. — Antonija Pograjc, milosrdnica, v redu sv. Vincencija a Pavla, za jetiko. Vsi trije v Kravji dohni št. 11. — Gabrijele Zgonc, konduktarjeva hči, 1 mes. Kolodvorske ulice št. 24, za nepopolnim razvjem pluć.
 11. aprila: Jožefa Potočnik, konduktarjeva hči, 21 dni, Gradišče št. 16, za božastjo. — Marija Zorc, molarjeva žena, 28 let, Stari trg št. 11, za spridenjem jeter in obisti.

V deželnej bolnici:

9. aprila: Marjana Pečar, gostija, 76 let, za oslabljenjem. — Jera Dolenc, gostija, 74 let, za oslabljenjem.
 10. aprila: Anton Novak, delavec, 20 let, za jetiko.
 11. aprila: Rudolf Kostrevo, komij, 26 let, za vročinsko boleznijo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. aprila	7. zjutraj	727.8 mm.	9.0° C	sl. jz.	obl.	5.80 mm.
	2. popol.	727.3 mm.	14.0° C	sl. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	727.6 mm.	9.8° C	sl. jz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 10.2°, za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 12 aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	84.80	—	85.20
Srebrna renta	85.75	—	85.85
Zlata renta	110.60	—	110.70
5% marcna renta	99.80	—	100.25
Akcije narodne banke	902. —	—	906. —
Kreditne akcije	298.25	—	299.25
London	120.40	—	120.25
Srebro	—	—	—
Napol.	9.52 1/2	—	9.51 1/2
C. kr. cekini	5.67	—	5.66
Nemške marke	58.85	—	58.77 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	139 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	181 „	75 „
Ogerska zlata renta 4%	102 „	102 „	55 „
Ogerska papirna renta 5%	95 „	95 „	80 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „	104 „	75 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	125 „	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121 „	121 „	25 „
Kreditne srečke	100 gld.	190 „	25 „
Rudolfove srečke	10 „	22 „	50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	127 „	50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	—	—

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokóm in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaséča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.08 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavníške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

CIRKUS RICHTER.

Vsak dan velika gala-predstava.

Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. (258-4)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurjih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736-24)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želedece otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz.

Pod Tivolijem, v Lattermann-ovem drevoredu v Ljubljani.

V soboto 13. in v nedeljo 14. aprila 1889.

prve velike otvorilne predstave

odlikovane

družbe umetnikov na visoki vrvi in akrobatov

Josipa Strohschneider-ja.

Začetek v soboto zvečer ob 1/2 8. uri.

H koncu predstave:

Ognjeni vitez z briljantnim ume-
teljnim ognjem na visokej vrvi.

V nedeljo 14. aprila 1889

dve predstavi.

Začetek prve predstave popoldne ob 1/4 4. uri in druge zvečer ob 1/2 8. uri.

Vse natančneje naznani se po plakatih.

Z velespoštovanjem (277)

K. Weltzmann,
poslovodja.

J. Strohschneider,
ravnatelj.